

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/34/2015
Identifikačné číslo spisu:	3013200692
Dátum vydania rozhodnutia:	20.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200692.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členov senátu JUDr. Ľubici Filovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobcu: C. D., bytom J. L. XXXX/XX, D., zastúpeného JUDr. Šimonom Cibulkom, advokátom, so sídlom Hodžova 53, Trenčín, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a postupu žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/17079-002 zo dňa 30. júla 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/139/2013-46 zo dňa 1. apríla 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/139/2013-46 zo dňa 1. apríla 2015 v napadnutej časti týkajúcej sa veci samej p o t v r d z u j e .

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 13S/139/2013-46 zo dňa 1. apríla 2015 v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 218,76 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Šimona Cibulku, advokáta, so sídlom Hodžova 53, Trenčín, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný j e p o v i n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania tak, ako bude vyčíslené v písomnom vyhotovení tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPHN/BEZ/2013/17079-002 zo dňa 30. júla 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. Žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 444,66 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, k rukám jeho advokáta.

Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že

rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a postup mu predchádzajúci nebolo v súlade so zákonom a žalobné dôvody žalobcu odôvodňovali jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie.

Zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu krajský súd preskúmal v intenciách ustanovení § 25 ods. 1, 2 zákona č. 599/2003 Z. z. v spojení s § 13 ods. 3 písm. b/ a s § 26 uvedeného zákona, ktorú právnu úpravu citoval, v intenciách ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov - správneho poriadku, citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 32 ods. 1, 2, v § 46 a v § 59 ods. 1, postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov.

Krajský súd v preskúmanej veci z administratívneho spisu zistil, že žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaný podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica č. PB2/PP/SOC/2013/20317-002 zo dňa 13.06.2013, ktorým podľa § 26 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z. z. znížil dávku a príspevky na sumu 62,5 eur mesačne od 01.05.2013. Žalovaný pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutkového stavu zisteného prvostupňovým správnym orgánom. Zopakoval, že v mesiaci máj 2013 došlo k povinnosti prehodnotiť nárok žalobcu na príspevok na bývanie, pričom bolo zistené, že žalobca nemá uhradené náklady spojené s bývaním za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich mesiacov a vo veci spísania dohody o splátkach žalobca nekonal. Skutkový stav žalovaný právne posúdil podľa § 26 ods. 2 v spojení s § 13 ods. 3 zákona č. 599/2003 Z. z., rovnako ako správny orgán I. stupňa a vo veci rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku žalobou napadnutého rozhodnutia.

Krajský súd konštatoval, že žalobca do súdneho spisu doložil vkladové listy z obdobia od novembra 2012 po jún 2013, na ktorých je uvedený totožný účet banky s variabilným symbolom ako je uvedený na predpise mesačných úhrad za užívanie bytu (č. účtu: XXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXX), čo nasvedčuje tomu, že žalobca vykonával úhrady v mesiacoch november 2012 až jún 2013 za užívanie bytu. Poukázal na to, že na súdnom pojednávaní dňa 01.04.2015 žalobca zdôraznil, že tieto vkladové listy sa snažil doložiť i do administratívneho spisu, keď ich predkladal pracovníčke úradu, ktorá ich však odmietla prevziať a nevenovala im pozornosť s odôvodnením, že pre ňu je rozhodujúce len potvrdenie predsedu spoločenstva vlastníkov bytu, a preto aj na úrade dňa 12.06.2013 uviedol, že nerád robí duplicitné práce. K potvrdeniu o zaplatení nájomného a úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu zo dňa 20.05.2013 (potvrdenie, ktoré tvorí prílohu k žiadosti), ako i k súdному zmieru uzavretému pred Okresným súdom Považská Bystrica dňa 21.10.2013, č. k. 5C/121/2013-41 (ktorý zmier uzatvoril žalobca so E.) žalobca ďalej na súdnom pojednávaní uviedol, že sa jedná o nedoplatky z ročného vyúčtovania za roky 2012 a 2013, nie o nedoplatky na zálohových platbách na náklady spojené s užívaním bytu.

Podľa názoru krajského súdu správne orgány vo veci nezistili dostatočne skutkový stav, keď sa vôbec nezaoberali tým, či žalobca v období od novembra 2012 do júna 2013, ako tomu nasvedčujú vkladové listy, uhrádzal mesačné platby za užívanie bytu. Krajský súd ďalej zdôraznil, že bolo povinnosťou pracovníčky úradu prevziať od žalobcu tieto vkladové listy, ktoré sa mali stať súčasťou administratívneho spisu a mali tvoriť podklad administratívneho rozhodnutia, poukazom na to, že pod zistením skutkového stavu nemožno považovať len to, že vo veci sa zaobstará dostatočné množstvo podkladov pre rozhodnutie (v danom prípade potvrdenie o zaplatení úhrad za užívanie bytu, vyjadrenie príslušného predsedu spoločenstva vlastníkov bytu, a pod.). Konštatoval, že zistenie skutkového stavu znamená, že správny orgán sa s jednotlivými podkladmi pre rozhodnutie (dôkazmi) oboznámi, tieto následne vyhodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti a následne poznatky (zistený skutkový stav) získané v tomto hodnotiacom procese správny orgán v jasnej, stručnej a najmä presvedčivej forme vyjavi účastníkovi prostredníctvom odôvodnenia svojho rozhodnutia. Ani v odôvodnení rozhodnutia správneho orgánu I. stupňa a ani v rozhodnutí žalovaného nie je žiadna zmienka o vyššie uvedených vkladových listoch, čo znamená, že ani žalovaný, a ani orgán I. stupňa sa vôbec nezaoberali skutočnosťou, či žalobca vykonával úhrady za služby spojené s užívaním bytu v rozhodujúcom období, a túto skutočnosť tak nijakým spôsobom nevyhodnotili,

poukazom na to, že vo veci bol v potrebnom rozsahu zistený skutkový stav veci musí jednoznačne vyplývať zo správneho rozhodnutia, pričom potvrdenie o zaplatení úhrad za užívanie bytu, vyjadrenie príslušného predsedu spoločenstva vlastníkov bytu sú len jedným z mnohých dôkazov, ktorý rovnako ako iné dôkazy musia byť podrobené posúdeniu (prevereniu) a vyhodnoteniu zo strany správneho orgánu, ktorý vo veci rozhoduje, a to nielen jednotlivo, ale i v súhrne s ostatnými dôkazmi (v súdnej veci v spojení s vkladovými listami predloženými žalobcom). Vzhľadom na uvedené úvahy a závery krajský súd žalobnú námietku o nedostatočnom zistení skutkového stavu vyhodnotil ako námietku dôvodnú.

Krajský súd konštatoval, že z ustanovenia § 13 ods. 3 písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z. vyplýva, že nevyhnutnou podmienkou na priznanie nároku na príspevok na bývanie je (okrem iných podmienok) tá skutočnosť, že žiadateľ uhradza náklady spojené s bývaním a predloží doklad o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo preukáže uznanie dlhu a dohodu o splátkach v prípade, že má nedoplatky spojené s úhradou nákladov spojených s bývaním, pričom splnenie tejto podmienky posudzuje správny orgán. Nakoľko neexistencia nedoplatkov na úhradách na náklady spojené s bývaním za rozhodujúce obdobie, príp. existencia dohody o splátkach a uznania dlhu je podmienkou pre priznanie nároku žiadateľa o príspevok na bývanie, záver o splnení alebo nesplnení týchto podmienok musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, čo nakoniec vyplýva i z ustanovenia § 46 správneho poriadku, podľa ktorého rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, ktorou zásadou sa v súdnej veci žalovaný, ani správny orgán I. stupňa dôsledne neriadili. Záver správneho orgánu I. stupňa (o tom, že žalobca nespĺňa podmienky pre priznanie nároku na príspevok na bývanie) vychádzal len z potvrdenia o zaplatení úhrad za užívanie bytu a vyjadrenia príslušného predsedu spoločenstva vlastníkov bytu, iné dôkazy (a to najmä vkladové listy predložené žalobcom), ako vyplýva z odôvodnenia prvostupňového správneho orgánu, neboli pri rozhodovaní správneho orgánu I. stupňa použité ako podklady, čo je absolútne nedostačujúce a potvrdzuje to, že vo veci nebol náležite zistený skutkový stav. Krajský súd zdôraznil všeobecné pravidlo, že podkladom rozhodnutia môže byť akýkoľvek prostriedok, ktorým možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktorý je v súlade s právnymi predpismi (§ 32 a § 34 správneho poriadku). Konštatoval, že rozhodnutie žalovaného ako správneho orgánu I. stupňa je založené taktiež len na potvrdení o zaplatení úhrad za užívanie bytu a vyjadrení príslušného predsedu spoločenstva vlastníkov bytu, a preto ani žalovaný ako správny orgán I. stupňa nerozhodoval vo veci na základe riadne zisteného skutkového stavu. Krajský súd po prieskume zákonnosti napádaného rozhodnutia a procesného postupu predchádzajúceho jeho vydaniu dospel k záveru, že žalovaný ani správny orgán I. stupňa sa neriadili dôsledne zákonnými ustanoveniami na prejednávajúcu vec sa vzťahujúcimi, keď rozhodnutie správneho orgánu I. stupňa i žalovaného je založené na nedostatočnom zistení skutkového stavu pre posúdenie veci, čo je vadou spôsobujúcou nezákonnosť rozhodnutia, z ktorých dôvodov podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalobcovi proti žalovanému priznal právo na náhradu trov konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením, pretože mal v konaní úspech.

2.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalovaný. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/139/2013-46 zo dňa 1. apríla 2015 zmenil a žalobu zamietol.

V dôvodoch odvolania žalovaný namietal, že krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný poukazom na skutkové zistenia daného prípadu vytýkal krajskému súdu, že pri vydaní napadnutého rozsudku vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko aj keď súd použil správny právny predpis, ho nesprávne vyložil. Nesúhlasil s argumentáciou krajského súdu, keď konštatoval, že správne orgány oboch stupňov vo veci vykonali dokazovanie v nedostatočnom rozsahu a vo veci náležite nezistili skutkový stav.

Citujúc právnu úpravu ustanovenú v čl. 2 ods. 2 ústavy a v § 13 ods. 3 zákona č. 599/2003 Z. z. žalovaný uviedol, že má Ústavou SR danú povinnosť postupovať podľa platnej právnej úpravy, čo pre danú vec je zákon č. 599/2003 Z. z., v ňom sú v § 13 ods. 2 písm. b/ stanovené zákonné podmienky na poskytnutie príspevku na bývanie. Zastával názor, že v rozsahu tejto právnej úpravy bolo zákonným spôsobom vydané a odôvodnené aj napadnuté rozhodnutie žalovaného. Žalovaný trval na tom, že v správnom konaní bolo preukázané, že žalobca bol opakovane vyzvaný na predloženie relevantných dôkazov o úhrade nákladov spojených s bývaním a predložení dokladov o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov a v prípade nedoplatku bol žalobca vyzvaný o predloženie uznania dlhu a splátkového kalendára, ako aj, že zo spisovej dokumentácie vyplýva, že žalobca predložil len výpis o zaplatení zo dňa 20.05.2013, pričom z úradného záznamu z 11.07.2013 je zrejmé, že zastával názor, že ak fyzická osoba za užívame bytu zaplatí aspoň niečo, tak je preukázané, že zaplatil všetko, ktorý jeho názor je v rozpore s platnou právnou úpravou v § 13 ods. 2 písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z. Uviedol, že tvrdenia žalobcu, o odmietnutí pracovníčkou úradu prevzatia vkladových listov, nie je preukázané, ako vyplýva zo spisovej dokumentácie, keďže žalobca v odvolacom správnom konaní, ale ani v konaní pred súdom nepredložil relevantný doklad o tom, že pracovníčkou Úradu boli vkladové listy odmietnuté. Namietal, že krajský súd napadnutý rozsudok vydal v rozsahu len prvej časti § 13 ods. 2 písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z. a nebral do úvahy obe výzvy, v ktorých žalobca bol v prípade dlhu za užívanie bytu, povinný predložiť Úradu splátkový- kalendár s potvrdením o úhradách splátok, tak isto neprihliadol na vlastnoručné podpísanie vyjadrenia žalobcu v úradnom zázname zo dňa 12.06.2013, že nájom nemá z čoho hradiť a je bezpredmetné o tom hovoriť, splátkový kalendár nemá a nemieni sa k tomu viac vyjadrovať. Poukázal tiež na to, že z prvostupňového rozhodnutia je úplne zrejmé, že žalobcovi bola znížená dávka v hmotnej núdzi a príspevky na základe rozhodnutia zo dňa 13.06.2013 z dôvodu, že existuje dlh za užívanie bytu, avšak aj napriek tejto skutočnosti žalobca o svojich splátkach nekonal a konať odmietol, teda rozhodnutie nebolo vydané z dôvodu, že žalobca nezaplatil za užívanie bytu za posledných šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov. Vytýkal sudu prvého stupňa, že nebral do úvahy vyjadrenie žalobcu v úradnom zázname zo dňa 11.07.2013, z ktorého je zrejmé, že úrad žalobcovi opakovane odporučil požiadať o splátkový kalendár, čo žalobca striktne odmietol. Ďalej uviedol, že prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil i úradný záznam zo dňa 10.07.2013 (11.07.2013) spísaný s predsedom SVB p. A., z ktorého je zrejmé, že predseda SVB potvrdil, že žalobcovi opakovane doporučoval splátkový kalendár na zaplatenie jeho dlhu za užívanie bytu, čo žaloba odmietol. Dôvodil, že vzhľadom na uvedené žalovaný napadnutým rozhodnutím potvrdil prvostupňové rozhodnutie.

Žalovaný taktiež vytýkal krajskému súdu, že nepreskúmal v celom rozsahu správne konanie, pričom len v rozsahu ústneho vyjadrenia žalobcu na pojednávaní dňa 01.04.2015 preskúmal správne konanie a napadnuté rozhodnutie a rozhodol v rozpore s potvrdeným prvostupňovým rozhodnutím. Zastával názor, že zo strany žalobcu neboli splnené podmienky na poskytnutie peňažného príspevku na bývanie, pretože preukázateľne žalobca mal dlh voči SVB za užívanie bytu, pričom odmietol splniť zákonnú podmienku na poskytnutie tohto príspevku, a preto pri vydaní napadnutého rozhodnutia nedošlo zo strany žalovaného k porušeniu zákonnosti, a teda ani k poškodeniu práv žalobcu.

Záverom žalovaný uviedol, že pri vydaní napadnutého rozsudku krajského súdu došlo k vade uvedenej v § 205 ods. 2 písm. d/ OSP - súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. f/ - rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože súd vo veci rozhodol v rozpore s ust. § 13 ods. 2 písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z.

Žalovaný podal odvolanie aj proti výroku rozsudku krajského súdu čo do trov konania. Z výškou náhrady trov konania priznanou prvostupňovým súdom nesúhlasil. Dôvodil, že z dopĺňujúceho vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu k žalobe je zrejmé, že právny zástupca žalobcu napadol postup správnych orgánov, pretože o odňatí peňažného príspevku na bývanie pre žalobcu rozhodli z dôvodu, že tento neuhradil predchádzajúcich šesť mesiacov náklady spojené s užívaním bytu, pričom tento záver v napadnutých rozhodnutiach sa nezakladá na pravde. Žalovaný dal do pozornosti, že prvostupňový

správny orgán vo svojom rozhodnutí zo dňa 13.06.2013 vôbec neskúmal nedoplatok žalobcu za užívanie bytu za predchádzajúcich šesť mesiacov, ale rozhodol o znížení dávky v hmotnej núdzi a príspevkov z dôvodu nepredloženia žalobcom uznania dlhu a splátkového kalendára uzatvoreného so SVB, z ktorých dôvodov prvostupňové rozhodnutie bolo žalovaným aj potvrdené. Zastával názor, že právny zástupca vo svojom doplňujúcom vyjadrení k žalobe vedome uvádzal skutočnosti, ktoré nezodpovedajú predmetu správneho konania, pričom krajský súd si ich osvojil a na základe nich rozhodol o zrušení napadnutého rozhodnutia a zaplatení trov konania. Žalovaný mal za to, že náklady právneho zástupcu žalobcu neboli účelne vynaložené v súdnom konaní pri uplatňovaní práva tak, ako to predpokladá OSP, z ktorých dôvodov krajský súd v časti trov konania nerozhodol správne, a preto navrhoval, aby odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa aj v časti trov konania a nepriznal žalobcovi náhradu trov konania.

3.

K odvolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril tak, že navrhoval, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celosti potvrdil. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania v sume 148,22 eur.

V dôvodoch vyjadrenia poukazom na skutkové okolnosti daného prípadu trval na tom, že žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal so všetkými argumentmi žalobcu a nedostatočne posúdil skutkový stav veci, vyslovil názor, že zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie, je v rozpore s obsahom spisov a tiež že zistenie skutkového stavu bolo nedostačujúce na posúdenie veci (§ 250j ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p.).

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania žalovaného (§ 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p., § 492 ods. 2 S.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p.) a dospel k záveru, že jeho odvolaniu v merite veci nie je možné priznať úspech.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného č. UPS/USI/SSVOPHN/BEZ/ 2013/17079-002 zo dňa 30. júla 2013 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu, ako aj konania im prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Predmetom preskúmavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie žalovaného správneho orgánu č. UPS/USI/SSVOPHN/BEZ/ 2013/17079-002 zo dňa 30. júla 2013, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica č. PB2/PP/SOC/2013/20317-002 zo dňa 13.06.2013. Uvedeným rozhodnutím prvostupňový správny orgán podľa § 26 ods. 2 zákona č. 599/2003 Z. z. znížil dávku a príspevky na sumu 62,50 eur mesačne od 01.05.2013.

Najvyšší súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa vychádzal

zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal už súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Podľa § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods.1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej, spolu so správnym poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát odvolacieho súdu považuje právne posúdenie preskúmvanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom. Vzhľadom k tomu, aby neopakoval pre účastníkov známe skutočnosti, na zdôraznenie správneho skutkového a právneho záveru súdu prvého stupňa uvádza.

Súd v procese súdneho prieskumu nie je súdom skutkovým. Jeho úlohou pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (upravujúcej rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov (§§ 247 a nasl. O.s.p.) je posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je určený rozsahom dôvodov uvedených v opravnom prostriedku, ktorými navrhovateľ namietala nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, tvrdiac, že nezákonným rozhodnutím správneho orgánu a postupom mu predchádzajúcim bol ukrátený na svojich hmotnoprávných alebo procesnoprávných právach. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia.

V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúvanie napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Odvolací súd mal preukázané, že v danej veci súd prvého stupňa v procese súdneho prieskumu napadnutého rozhodnutia žalovaného náležite postupoval v zmysle procesných pravidiel zákonodarcom nastolených v druhej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku citovaných vyššie.

Zistil, že základné námietky žalovaného, ktorými napáda zákonnosť napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa spočívajú v jeho tvrdení, že napadnutým rozhodnutím v spojení s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu bolo rozhodované v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy v zmysle § 13 ods. 2 písm. b/ zákona 599/2003 Z. z., nesúhlasiac s argumentáciou súdu prvého stupňa, že správne rozhodnutia boli vydané na základe nedostatočne zistenom skutkovom stave.

Krajský súd žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 25 ods. 1, 2 zákona č. 599/2003 Z. z. na konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou a príspevkami sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Na konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi sa nevzťahujú ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2 a § 60 až 68 zákona o správnom konaní.

V zmysle § 3 ods. 1, 2, 4, 5 správneho poriadku povinnosťou správneho orgánu je postupovať v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Je povinný chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností, je povinný postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musí správny orgán poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu. Správny orgán je povinný svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnenému vybaveniu veci. Správny orgán dbá na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb. Rozhodnutie správneho orgánu musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správny orgán dbá o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Povinnosťou správneho orgánu je v súlade s § 32 ods. 1, 2 správneho poriadku zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnenému orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Účastník konania má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie. Správny orgán postupuje v konaní v súčinnosti s účastníkom konania, pričom je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. (§ 33 ods. 1, 2 správneho poriadku).

V súlade s § 34 ods. 1 až 5 správneho poriadku vykonávanie dôkazov patrí správnenému orgánu. Na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka. Účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe. Správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci vyplývajúcich z administratívneho spisu dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán v danej veci náležite nepostupovali v súlade s citovanou právnou úpravou, predmetu konania nevenovali náležitú pozornosť sledujúc účel zákonnej úpravy poskytovania príspevkov fyzickým osobám v hmotnej núdzi, v konaní náležite nepostupovali v súčinnosti so žalobcom ako s účastníkom konania, pre svoje rozhodnutie si nezadovážili dostatok skutkových podkladov, majúce za následok nedostatočne zistený skutkový stav, a preto vo veci rozhodli predčasne. Vydanie rozhodnutia na základe nedostatočne zistenom skutočnom stave podmieňuje zákonnosť správneho rozhodnutia žalovaného.

Zákonodarca v § 1 zákona č. 599/2003 Z. z. ustanovuje účel tohto zákona tak, že tento zákon upravuje právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „dávka“) a príspevkov k dávke (ďalej len „príspevok“), ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú. Základné životné podmienky na účely tohto zákona sú jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie. V právnej norme ustanovenej v § 2 definuje hmotnú núdzu ako je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum (§ 2 a 5 ods. 6 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a občan a fyzické osoby, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Zákonodarca v § 13 zákona č. 599/2003 Z. z. ustanovuje podmienky a postup priznania príspevku na bývanie. V odseku 1/ tejto právnej normy stanoví, že príspevok na bývanie patrí občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, na úhradu nákladov spojených s bývaním na pomoc v hmotnej núdzi, ak splnili podmienky nároku na dávku, ak odseky 9 až 11 neustanovujú inak. V odseku 3/ tejto právnej normy stanoví, že občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, majú nárok na príspevok na bývanie, ak občan v hmotnej núdzi alebo niektorá z fyzických osôb, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje podľa § 4 a/ je vlastníkom bytu, vlastníkom rodinného domu, nájomcom bytu alebo nájomcom rodinného domu alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie 25b/ a b/ uhrádza náklady spojené s bývaním a predloží doklad o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo preukáže uznanie dlhu a dohodu o splátkach v prípade, že má nedoplatky spojené s úhradou nákladov spojených s bývaním. Rovnako sa posudzujú podmienky aj v čase ich prehodnocovania v zmysle § 13 ods. 5/.

Podľa čl.1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods.2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Z uvedeného článku ústavy vyplýva, že výklad a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Vplyvom ústavy dochádza k vsunutiu jej obsahovo-hodnotových vlastností do všeobecných pojmov zákona tak, aby bol zabezpečený ústavne konformný výklad. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je súčasťou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu. Práve tu je ťažisko činnosti správneho súdnictva, pretože dikcia zákona nemôže byť interpretovaná izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Orgány štátu realizujú svoju rozhodovaciu právomoc sú pri výkone svojej moci povinné postupovať v zmysle čl.2 ods.2 ústavy, s prihliadnutím na to, že súčasne sú viazané aj právnou úpravou obsiahnutou v medzinárodných zmluvách, ktorými je Slovenská republika viazaná (čl. 7 Ústavy SR.).

Žalovaný pri aplikácii citovanej právnej normy § 13 ods. 3 písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z. nepostupoval dôsledne v súlade s účelom a zmyslom zákona, a preto aj podľa názoru odvolacieho súdu zhodne s názorom súdu prvého stupňa nevykonával dokazovanie v dostatočnom rozsahu, majúce za následok nezistenie skutočného stavu veci.

Pokiaľ zákonodarca v právnej norme § 13 ods. 3, písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z. ustanovuje: „občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú, majú nárok na príspevok na bývanie, ak občan v hmotnej núdzi alebo niektorá z fyzických osôb, ktorá sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzuje podľa § 4 uhrádza náklady spojené s bývaním a predloží

doklad o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo preukáže uznanie dlhu a dohodu o splátkach v prípade, že má nedoplatky spojené s úhradou nákladov spojených s bývaním“, zákonodarca nárok na príspevok priznáva občanovi v hmotnej núdzi za splnenia podmienky, že uhradza náklady spojené s bývaním a predloží doklad o zaplatení týchto nákladov za predchádzajúcich šesť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov; spojkou alebo zákonodarca vyjadril vôľu právnej úpravy alternatívnej podmienky pre priznanie príspevku na bývanie, že občan v hmotnej núdzi preukáže uznanie dlhu a dohodu o splátkach v prípade, že má nedoplatky spojené s úhradou nákladov spojených s bývaním.

Vychádzajúc z uvedeného bolo povinnosťou správnych orgánov oboch stupňov v správnom konaní, v ktorom posudzovali podmienky pre trvanie vyplácania príspevku na bývanie v prípade žalobcu, zamerať pozornosť na splnenie aspoň jednej podmienky ustanovenej v § 13 ods. 3 písm. b/ zákona č. 599/2003 Z. z.

Vzhľadom k tomu, že správny orgán prvého stupňa a ani následne žalovaný náležite nepostupovali v intenciách zákonnej úpravy správneho poriadku a ani v intenciách hmotnoprávnej úpravy priznania príspevku na bývanie, odvolací súd nesúhlasil s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvého stupňa na základe skutkových zistení prijal nesprávny právny záver, keď považoval napadnuté rozhodnutie za nezákonné z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu veci.

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú argumentáciu žalovaného, že z administratívneho spisu nevyplyva pravdivosť tvrdenia žalobcu o odmietnutí dokladov o platbách. Zákonodarca zistiť skutočný stav veci ukladá za povinnosť správneho orgánu, a preto bolo povinnosťou správnych orgánov oboch stupňov postupovať vo veci dôsledne a so všetkou starostlivosťou vzhľadom na charakter predmetu konania a s prihliadnutím na skutočnosť, že žiadateľom je občan v hmotnej núdzi.

Z uvedených dôvodov odvolací súd námietky žalovaného, týkajúce sa veci samej, nepovažoval za relevantné k vyhoveniu jeho odvolacieho návrhu.

Vychádzajúc zo skutkových zistení danej veci vyplývajúcich z administratívneho spisu odvolací súd dospel k zhodnému záveru ako súd prvého stupňa, že vo veci nebolo vykonané dokazovanie v dostatočnom rozsahu, nebol náležite zistený skutkový stav veci, v konaní správny orgán prvého stupňa nepostupoval v súčinnosti so žalobcom ako s účastníkom správneho konania, majúce za následok, že v prípade žalobcu bolo v správnom konaní vo veci rozhodnuté predčasne, podmieňujúce nezákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu v merite veci v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 492 ods. 2 S.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v tejto napadnutej časti je dôvodné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa priznal žalobcovi náhradu trov konania v dôsledku jeho úspechu v konaní v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobcovi priznal trovy právneho zastúpenia advokátom v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a pri výpočte výšky trov právneho zastúpenia ustálil odmenu advokáta za jeden úkon podľa § 11 ods. 4 prvej vety vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v jednej šestine výpočtového základu za úkon, čo predstavovalo v roku 2015 suma 139,83 eur (na súdenú vec sa nevzťahuje veta druhá cit. ust. § 11 ods. 4, keďže nejde o žiadne z konaní tam uvedených).

Podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina výpočtového základu vo veciach zastupovania v konaniach podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. V dávkových veciach sociálneho poistenia, vo veciach sociálnych

služieb a vo veciach preskúmania rozhodnutia o priestupkoch patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Predmetom súdneho prieskumu v danej veci bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného, ktorým žalovaný žalobcovi ako občanovi v hmotnej núdzi odňal príspevok na bývanie podľa zákona č. 599/2003 Z. z., ktorým zákonodarca upravuje právne vzťahy pri posudzovaní hmotnej núdze občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi (ďalej len „dávka“) a príspevkov k dávke (ďalej len „príspevok“), ktorých cieľom je spolu s jeho príjmami zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú. Základné životné podmienky na účely tohto zákona sú jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie. Zákonodarca uvedeným právnym predpisom prejavil svoju ingerenciu na poskytovaní sociálnych služieb občanom, ktorí sa ocitli v stave hmotnej núdze.

Z uvedených dôvodov pri vyčíslení trov právneho zastúpenia advokáta bolo povinnosťou súdu prvého stupňa určiť výšku náhrady právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods.4 veta druhá citovanej vyhlášky tak, že advokátovi patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu, čo v roku 2015 bolo 64,53 eur. Právnomu zástupcovi žalobcu v konaní súdneho prieskumu pred súdom prvého stupňa vzniklo právo na náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava, písomné podanie na súd a účasť na pojednávaní súdu po 64,53 eur za úkon a režijný paušál po 8,39 eur za úkon, teda v celosti 218,76 eur.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zmenil podľa § 492 ods. 2 S.s.p v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p., § 220 a § 246c ods.1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohoto rozsudku.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd v zmysle ust. § 250k ods. 1, s § 246c ods. 1 a s § 224 ods. 1 O.s.p. Žalobcovi pre jeho úspech v tomto konaní priznal náhradu trov odvolacieho konania. Priznal mu náhradu trov konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením za jeden úkon právnej pomoci - podanie vyjadrenia k odvolaniu. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd vyčísľoval výšku náhrady trov konania, ktoré vznikli žalobcovi právnym zastúpením v sume 64,53 eur (za jeden úkon) a režijný paušál po 8,39 eur za úkon, teda v celosti 72,92 eur.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.